

N:o 31.

Ank. till Riksd. kansli den 4 mars 1896, kl. 5 e. m.

Utlåtande, i anledning af väckt motion om ändrad lydelse af 15 kap. 2 § rättegångsbalken.

Uti en inom Andra Kammaren väckt, till lagutskottet hänvisad motion, n:o 43, anför herr *O. Persson* i Killebäckstorp:

»I 15 kap. 2 § rättegångsbalken stadgas, att »de, som för andra må tala och svara, skola vara oberyktade, ärlige, redlige och förståndige män». Detta stadgande tolkas numera af vissa domstolar ej så strängt, att icke jemväl qvinna får uppträda såsom ombud, liksom qvinligt testamentsvittne har förklarats gilt, trots lagens föreskrift, i 16 kap. 1 § ärfdebalken, om vittne af två gode män. Andra domstolar deremot hålla strängt på ordalydelsen och fordra, att ombud måste vara man. För erhållande af enighet i rättskipningen får jag, som finner, att qvinna bör uti ifrågavarande afseende vara likställd med man, vördsamt hemställa,

att Riksdagen behagade för sin del besluta sådan ändring i 15 kap. 2 § rättegångsbalken, att hinder ej må i lagens ordalydelse finnas därför, att jemväl qvinna, som besitter de i lagrummet omförmälda egenskaper, må kunna för andra tala och svara, eller att anförda stadgande i 15 kap. 2 § rättegångsbalken erhåller följande förändrade lydelse: De, som för andra må tala och svara, skola vara oberyktade, ärlige, redlige och förståndige.»

Utskottet anser emellertid ofvanberörda lagbestämmelse icke utgöra ovilkorligt hinder för qvinna, som har de egenskaper, lagen fordrar hos ett rättegångsombud, att inför domstol för andra tala och svara.

1734 års lag begagnar nemligen på flera ställen uttrycket »man», der detta uppenbarligen är lika betydande med »person», och enahanda är, enligt utskottets mening, förhållandet beträffande ifrågavarande lagrum.

Hvad angår det af motionären omförmälda stadgandet i 16 kap. 1 § ärfdabalken, att testamente bör bevittnas af tvenne gode män, har visserligen förklarats, att detta stadgande icke innefattar någon med afseende å bevisning om testamente gjord inskränkning i lagens allmänna bud, att qvinna må ej mindre än man vittne bära, men sådant har skett genom en *förklaring* och ej genom någon ändring af lagrummet, som till ordalagen fortfarande är oförändradt, hvilket förhållande torde utgöra ett ytterligare stöd för rättigheten af utskottets tolkning af nu ifrågavarande lagbestämmelse.

Med en sådan uppfattning kan utskottet icke tillstyrka den af motionären begärda ändringen, utan hemställer utskottet,

att ifrågavarande motion icke må till någon Riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 3 mars 1896.

På lagutskottets vägnar:

CARL B. HASSELROT.

Reservationer:

af herr *Fröberg*, beträffande motiveringen;

af herr *Persson*.

Herr *Göransson* har begärt få antecknad att han icke deltagit i utskottets behandling af detta ärende.